

אלול

ניצול ימים חשובים אלו

בספר **"מטה אפרים"** (סי' תקפ"א, אלף המגן אות י"א), ממשיך ימים אלו, לבעל חוב אשר נתנו לו בית דין תקופת זמן של שלושים יום, בכדי להיפרע מנושיו. נתאר לעצמנו את תחושת אותו לוח, אשר לא השכיל לנצל ימים אלו לצבירת ממון לפרוע חובותיו, והנה, עם תום התקופה שנתנו לו בית דין, מגיע הנושה ובידיו צו עיקול על ביתו ונכסיו, ואחריתו מי ישורנו, וכי לא ימרוט הלוח את שערות ראשו על כי לא השכיל לנצל ימים אלו. משל נפלא כתב ה"חובות הלכות" (סוף שער התשובה) וז"ל: וכבר המשילו זה הקדמונים לאדם שהיו בידו מטבעות של כסף והיה צריך לעבור בנהר גדול, וכאשר עמד על שפת הנהר השליך את המטבעות ההם בנהר, מפני שקיוה להפסיק בהם את זרימת הנהר. והשליך את כולם, חוץ ממטבע אחד שנשאר בידו, ולא נפסקו המים בעבורם. כאשר ראה כן, אמר למלח אחד שהיה בנהר: קח מטבע אחד אשר בידי, והעבירני בספינתך בנהר. עשה המלח כן, והגיע לחפצו במטבע ההוא אשר נשאר בידו. והשיג בו מה שלא השיג בכל המטבעות הרבים שהיו בידו. אך למותר יהיה לתאר את תחושתו של אותו אדם, אשר הבין, בסופו של דבר, כי איבד את ממונו בידיים בלא שום תועלת ורווח. והנה, הקב"ה נותן לנו כל שנה י"ב חודש, שס"ה יום, ואנו לרוב מאבדים ימים אלו בקטנותנו. ואז מגיעים הימים הנוראים שבהם מתפללים ומפילים תחינתנו לפני בורא עולם **"זכרנו לחיים"**, **"כתבנו בספר חיים"** וכו', והקב"ה, אשר רחמיו על כל מעשיו, נוהג עצמו לפני משורת הדין ונותן לנו שנה נוספת, אך אנו ממשיכים בשלנו, ממשיכים להשליך את הפרוטות לנהר, פרוטה אחר פרוטה, איזה תחושה של צער ועוגמת נפש צריכה לאפוף אותנו בידענו ידיעה מרה זו, הלא מפסידים אנו את ימות השנה בידיים! אך בנוסף על ידיעה זו צריכים אנו לדעת כי אם בכל ימות השנה דומה ההפסד לפרוטות. באלול, דומה הפסד הימים לדינרי זהב.

ספר **"אוצרות התורה אלול ראש השנה"**

שני רמזים שהם אחד

שני רמזים שיסודו הקדמונים לחודש אלול: **"אני לדודי ודודי לי"** ו"ומל ה' אלוך את לבבך ואת לבב זרעך" רמז אחד הם. כי כאשר אדם מתבונן במשמעות המילים **"ודודי לי"**, שאין לו מעצמו כלום אלא הכל מאיתו יתברך, ומרגיש כי בכל רגע ורגע הקב"ה משפיע עליו טובות אין קץ, כפי שאנו אומרים בתפילת **"נשמת כל חי"**: אילו פינו מלא שירה כים, ולשוננו רינה כהמון

גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, ועינינו מאירות כשמש וכירח, וידינו פרושות כנשרי שמים, ורגלינו קלות כאילות, אין אנחנו מספיקים להודות לך ה' אלוךינו ואלוהי אבותינו על אחת מאלף אלפים וריבי רבבות הטובות שעשית עמנו ועם אבותינו. אילו היינו זוכים לחיות את מה שאנו אומרים, הרי ההרגשה של **"ודודי לי"** היתה מפעמת ומקשקשת בקרבנו ללא מנוח, והיא היתה המעמיד של הרגשת **"אני לדודי"**, להוציא את הלב מקפאנו, מתמהונו ומאטימותו! זהו הקשר בין שני רמזי אלול: מתוך הכרת המשמעות של **"אני לדודי ודודי לי"**, מגיעים למצב **"ומל ה' אלוךך את לבבך ואת לבב זרעך"**

ספר **"כמוצא שלל רב"** ימים

לבב זרעך

נוראים

"אני לדודי", ההתעוררות הראשונה צריכה לבוא מצד

האדם

יש שני סוגי התעוררות לתשובה: אחת שבאה מלמעלה ואחת שבאה מלמטה, מצד אדם. והנה, בחודש תשרי, על ידי הימים הנוראים והקדושים, מעוררים מלמעלה את כח התשובה באדם, אולם טוב יותר שיתעורר האדם מלמטה, ולכן תקנו החכמים שיתחיל האדם לחשוב על מעשיו ולתת חשבון על כל מעלליו ולחזור בתשובה כבר מחודש אלול, בטרם יתעורר מלמעלה. זו הכוונה: **"אני לדודי"**, קודם נתעורר אנו מלמטה, ואחר **"ודודי לי"**, בחודש תשרי תבוא ההתעוררות מלמעלה.

"גנוי ישראל" האדמו"ר מטשורטקוב

לא להחמיץ את עבודת אלול

חודש אלול הוא זמן המסוגל לתיקון המעשים שעשינו כל השנה, וידוע מה שכתב בעל **"הפלאה"**, על המשנה (כתובות נז): נותנין לבתולה שנים עשר חודש: שרמזו שנותנים לאדם את חודש אלול, שהוא מזל בתולה, כדי שיתקן בו את כל שנים עשר החודשים של השנה, שאם מתקנים ישראל את מעשיהם בחודש אלול, הוא נחשב להם כאילו היו כולם צדיקים וטובים כל י"ב החודשים של השנה. ואל יטעה אדם עצמו ויאמר: אין שום הכרח לנצל את ההזדמנות של חודש אלול, ומה לי למהר, הרי סמוך לראש השנה אשוב בתשובה... לא ולא! שכן תשובה בהולה הנעשית ללא שום הכנה של חודש אלול, אינה מקובלת. התנא אומר: מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקב"ה מטהר את ישראל. (יומא פה:). בספר **"ילקוט הגרשוני"** מבאר באופן נפלא את דברי חז"ל הללו, על פי המובא בספר **"שער המלך"** (תוכחת מוסר), על הפסוק (בראשית לג, יד): **"ואני אתנהלה לאיטי לרגל המלאכה אשר לפני"**, שהמילים

"ואני אתנהלה לאיטי לרגל", הם ראשי תיבות אלול, ורמז לנו בזאת כך: אתחיל בחודש אלול לשוב לאט לאט, לגוף המלאכה אשר לפני, כי בבת אחת לא אוכל לתקן כל מה שפגמתי, ולא אוכל לבנות בפעם אחת כל מה שהרסתי, אלא אני זקוק למשך זמן, כל חודש אלול, כדי לעשות בו הכנות לראש השנה ויום הכיפורים. ולפי דבריו, מי שאינו שם לב להזדמנות שיש לו לתקן את מעשיו בחודש אלול, ובא בפתע פתאום לעשות תשובה בראש השנה וביום הכיפורים ללא שום הכנה, ח"ו אין תקווה שתשובתו תתקבל, וכעין זה מובא ברמב"ם (פ"א מהלכות מקואות), לענין הטבילה, שהקופץ למקוה, הרי זה מגונה, כי הקפיצה היא בבת אחת ללא ישוב הדעת, ללא כוונה להיטהר, וכן לענין התשובה. ולזאת התכוון התנא כשאמר: מה מקוה מטהר את הטמאים, כך הקב"ה מטהר את ישראל, כלומר כשם שנכנסים להיטהר במקוה לאט לאט ובנחת, כך, באופן הזה הקב"ה מטהר את ישראל, אם יעשו תשובה כל חודש אלול לאט לאט, ולא בקפיצה בבת אחת, אז הקב"ה יטהר אותם בראש השנה. אסור לנו, אם כן לאבד אפילו רגע אחת מחודש אלול, חייבים לנצל לשוב בתשובה ולהכנות ראויות לראש השנה וליום הכיפורים.

ספר ומתוך האור "ימים נוראים אלול ראש השנה"

שובי בתולת ישראל: עבודת חודש אלול, יצירת קשר חדש עם הריבונו של עולם.

מזלו של חודש אלול הוא "בתולה". וביאר הרמב"ן (הובא בחכמה ומוסר ח"א אות פה), שדבר זה בא להורות על האהבה של הקב"ה לכנסת ישראל. אמנם נראה, שמונחת כאן כוונה נוספת. אדם החוטא נמשל לאשה שסטתה תחת בעלה. והנה אשה שקלקלה אסורה לבעלה, ואם כן, כיצד תיתכן תשובה מצד כלל ישראל לאחר שבגדו בקב"ה? אלא התחדש בכוחה של התשובה שהקב"ה קורא אל עם ישראל: "שובי בתולת ישראל" (ירמיה לא, כ), הקב"ה קורא לכנסת ישראל "בתולה", כלומר כאילו מעולם לא חטאה. עומק הדברים בזה הוא על פי מה שכתב רבינו יונה ביסוד התשובה: ביום ההוא ישליך כל פשעיו אשר עשה, ויעשה עצמו כאילו בו ביום נולד ואין בידו לא זכות ולא חובה, וזה היום תחילת מעשיו. תשובה אין משמעותה רק שאין לו חטאים, אלא כמו שכתב רבינו יונה: ואין בידו לא זכות ולא חובה, פתיחת דף חדש, ללא חובות וללא זכויות! הרמב"ם (בהלכות תשובה פ"ב ה"ד) כתב: מדרכי התשובה... ומשנה שמו, כלומר אני אחר ואיני אותו האיש שעשה אותם המעשים. גם אשה נשואה שלא חטאה מעולם וכל חייה נהגה בקדושה וטהרה, עדיין אינה נקראת בתולה. תשובה היא "כאילו בו ביום נולד", כמו בתולה, הקשר הראשון עם בעלה! כל מה שהיה בעבר, הן לטוב והן למוטב, כאילו לא היה. הכל מתחיל מחדש. זוהי עבודת חודש אלול.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "אלול ימים נוראים"

הלכה: חודש אלול, ימי הרחמים והסליחות

חודש אלול נקרא חודש הרחמים והסליחות, ואכן עיקרו של חודש זה, הוא הכנה לקראת הימים הנוראים ראש השנה ויום כיפור, וע"כ נתקנו בו כמה מנהגים הנהוגים בכל תפוצות ישראל שעל ידי זה נתעורר ונשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך שמו, כגון: תקיעת שופר ואמירת סליחות. וכתבו חכמינו ז"ל כי חודש זה נבחר לכך משום שימיו הם ימי רצון, והקב"ה ממתין לכל יחיד מישראל שישוב בתשובה שלימה, וימים אלו כבר נקבעו לימי רצון כשמשה רבינו עלה לשמים בשנית לאחר ששבר את הלוחות הראשונות בכדי לקבל ולהוריד את הלוחות השניות, הוא עלה בא' אלול ושהה בשמים ארבעים יום וארבעים לילה עד י' תשרי שזה יום כיפור, ובאותו היום אמר לו הקב"ה "סלחתי כדברך", ואז ירד עם הלוחות השניות וכמו שאז נתרצה הקב"ה לסלוח לעם ישראל על חטאיהם ממעשה העגל, על כן נקבעו ימים אלו לימי רצון עד סוף כל הדורות.

ספר "הרת עולם"

פתגם: המביט לחטאי עצמו לא יראה את של זולתו

ספר "שמחלה"

חקירה: ראייה ברגל: טמא

טמא פטור מראייה, או שהוא חייב ורק אינו יכול לקיימה משום שאינו יכול להיכנס לבית המקדש. (משנת יעבץ או"ח מב)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שאלת חכם

עני מרוד הסב אל שולחנו של עשיר קמצן. הגישו לפניו קציצה של בשר, הציץ בה וראה, שהלחם מרובה בה מן הבשר, היה חוכך בדעתו ומהסס, משנשאל לסיבת היסוס, נענה ואמר: דומני שיש שאלה בקציצה זו. שאלה? תמה בעל הבית, הלא הבשר הוא חלק למהדרין! נתחייק העני ואמר: לא לבשר אני חושש, כי אפילו אם נמצא בו חשש כלשהו הריהו בטל בשישים, השאלה נוגעת לעצם הקציצה שאם חייבת היא בהמוציא.

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף עט)

מזל טוב ליום הולדת של בתי אביגיל בת מלכה שתי

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל. זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת, מרים ברכה בת מלכה ואריה יעקב בן חוה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, רפאל שלמה בן אסתר, חוה בת צביה, מיה בת רחל.

